

Epoca de Aur

REVISTĂ DE FAPT SPE
RANTĂ ȘI CONVINGERE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*Duminecă 29 Iulie 1923.
Volumul II. + Numărul 15*

*Apare tot a doua Duminecă
în Cluj, Strada Nicolae
Filipescu nrul 10 * * * **

*Abonamente: pe un an 75 lei, pe
jum. an 40 lei, Exemplarul 3 lei.
In America pe an \$ 1,00. Ex. 5 cents*

Vol. II. Duminecă, 29 Iulie 1923. No. 15.

CONȚINUTUL „EPOCEI de AUR”

POLITICE ȘI SOCIALE

<i>Săraci și Bogați</i>	221
<i>Un comentariu prietenos</i>	221

CULTURĂ ȘI EDUCAȚIONALE

<i>Puterea cuvântului</i>	219
<i>Educația</i>	220

ȘTIINȚĂ ȘI DESCOPERIRI

<i>Pești cari pot trăi fără apă</i>	223
<i>Luna și Pământul</i>	222
<i>Ciudățeni la animale</i>	223
<i>Piramida Bolșevismului</i>	224

CRONICA MEDICALĂ

<i>Sughitul</i>	224
<i>Lovit de trăsnet sau curent electric</i>	224

OGLINDA LUMII

<i>1,500.000 copii flămânzi</i>	232
<i>Un prinț rep. unei firme de cafea</i>	232
<i>O țară de 500 milioane fără guvern</i>	232
<i>Un alfabet chinez</i>	232
<i>Descoperirea unor piramide în oceanul pacific</i>	232

RELIGIE ȘI FILOSOFIE

<i>Vorbital cu morții</i>	226
<i>Sunt morții conștienți</i>	227
<i>Jerifa de a fi creștin</i>	222

Apare tot a doua Duminică în Cluj,
Strada N. Filipescu 10. — Telefon 4-46.

Redactor *J. B. Sima*

Abonamente: pe un an 75 lei,
pe jumătate de an 40 lei.
Numeri singuratici 3 lei exemplarul.
În America: pe un an 1 dolar.
Numeri singuratici 5 cents exemplarul.

Toate scrisorile și abonamentele să se
facă pe adresa „Epoca de Aur”
Strada N. Filipescu 10. Cluj

Vol. II.

Duminică 29 Iulie 1923.

No. 15.

PUTEREA CUVÂNTULUI

CU vr'o patru veacuri și jumătate înainte de Christos trăia în vestita cetate Atena un bărbat înțelept cu numele Pericle, care s'a știut ridica prin iscusința și puterea cea mare a cuvântului său la treapta cea mai înaltă în stat. A ajuns de a cârmuiț zeci de ani poporul, care îl asculta cu drag și îi urma întru toate cuvântul. El a fost, așadară, un cârmuitor al mulțimii, dar cârmuitor cu puterea cuvântului, nu cu asprimă legii ori cu amenințarea poruncii neîndurate, care se coboară din înălțimi și usură ca o pleasă de biciu. Cuvântul lui avea atâta tărie, încât putea să înduplece pe oricine la fapte, putea să pună mulțimea în mișcare, s'o pornească la lupte, ori la alte lucruri mari, ce erau de făptuit.

Despre acest Pericle se spune, că era atât de temut de toți, încât un luptător dibaciu de pe aceea vreme n'a îndrăznit să se ia cu dânsul la luptă, ci când mulțimea sgomotoasă stăruia ca să-și încerce puterile, el s'a împotrivit, zicând: În zădar l'ași trânti eu la pământ în fața miilor de oameni, pentru-că, dacă s'ar scula după aceea și ar începe să vorbească, m'ar face la urmă și pe nime să cred, că el m'a trântit, iar nu eu pe el.

Se vede că și în timpul acela ca și mai târziu, puterea cuvântului era socotită ca fiind mai mare și mai biruitoare de cât puterea trupească și de cât tăria brațelor.

Mai ales Grecii cei vechi alergau cu mic cu mare și se îmbulzeau pe întrecute, ca să asculte cuvintele înțelepte ale învățaților, ori versurile poezilor, cari știau să-și înveșmânteze cugetele în frumusețile cele mai alese limbii lor bogate. Ei aveau obiceiul a întruni tot la patru ani la adevărate sărbători naționale culturale, unde puteau să vadă frumoase jocuri populare din toate părțile țării, se puteau desfăta la auzul cântecilor naționale, puteau cunoaște pe oamenii cei mai vestiți din toate orașele lor, fie ca oameni de știință, ori ca poeți, fie ca ostași biruitori în războaie, ori alergători iuți de

picior, ori luptători sdraveni, cari știau arunca discul la depărtări uimitoare.

Cea mai înaltă desfătare cu prilejul acestor întruniri naționale o îmbiau însă oamenii lor învățați, cuvântătorii și scriitorii vestiți, cari își rosteau aci, în auzul tuturoră cugetele și simțurile lor, izvorâte din cea mai curată iubire de adevăr și de frumos. Așa se făcea pe atunci știința și se răspândea cântecul național, așa se aducea cuvenita închinare poeziei.

Nimeni nu era oprit dela sfânta împărțășire cu toate darurile binecuvântate ale luminii, cu cea mai aleasă hrană a sufletului! Pe seama tuturoră, spre binele și folosul poporului întreg se vestia atunci cuvântul.

Toată știința cea bună și cultura datătoare de libertate își găsia în chipul acesta calea de a străbate până în păturile cele mai adânci ale poporului și mijlocul de a se sălășlui în sufletul tuturoră celor bucuroși să-i dea găzduire. Și, cu adevărat înțeleaptă era întocmirea aceasta. Căci știința și cultura nu sunt ca alte lucruri trecătoare, cari se împuținează și scad dacă se împart între mai mulți. Dimpotrivă, știința sporește și devine cu atât mai puternică, cu cât e mai mare numărul celor ce se împărțășesc de darurile ei binecuvântate. Știința cea vie, care sporește din zi în zi, este o adevărată desfătare și pentru cel ce poate contribui și pentru cel ce poate gusta dintr'ansa, spre luminarea minții și îmbogățirea sufletului său.

Cu toate că adevărul acesta nu pare tocmai greu de înțeles, totuși au fost mulți — și poate vor mai fi și azi — de părerea, că de știință nu s'ar cuveni să se împărțășească mulțimea, ci numai cei puțini aleși de soarte și sorociți să stăruie toată viața frământându-și mintea, făcând din noapte zi și muncind neconținut numai și numai de dragul ei, iar nu cu dorința de a o împărțăși mulțimii. Așa de pildă se povestește de un filozof din vechime (Heraclit), cum căuta

anume să vorbească și să scrie ca să nu-l poată înțelege oricine. Numai pentru înțelegerea celor puțini aleși potrivea el cuvântul său. Dar odată, când i-s'a întâmplat să fie aplaudat de mulțime, după o vorbire a sa a întrebat cu mirare: Pentru ce mă laudati? Ori am spus vre-o prostie, pe care ați putut s'o înțelegeți toți?...

Au mai rătăcit și alții în părerea aceasta, greșită, că mulțimea nu ar avea înțelegere decât pentru prostii. Acest soi de oameni îngâmfaiți se închid în turnurile lor de închipuire deșartă și socotindu-se miruiți pe frunte cu untdelemnul înțelepciunii celei mai înalte, privesc cu dispreț la mulțimea neștiutoare, la bietul popor, care mișună la atâta adâncime și întuneric. Și nu cred de cuviință a se coborî din înălțimea lor închisă, ca să dărâme cu tăria cuvântului lor tâmpla întunecului, sub care stă apăsată preștria mulțime.

Acuma însă a sosit vremea, care cere, ca tot felul de știință, dacă va să fie bună și folositoare, să fie coborâtă pe înțelesul tuturor. A sosit vremea ca și cuvântul științei să se pogoare din înălțime, „precum se pogoară ploaia sau zăpada din ceriu și nu se întoarce, până când adapă pământul și-l face de răsare și rodește și dă sămânță sămânătorului și pâne de mâncare. — Isaia 55:10.

A sosit vremea, care cere, ca tot omul să fie iubitor de știință și să râvnească a avea oricând o carte în casa sa. De mult a spus un vestit cuvântător roman (Cicero), că o casă fără cărți este ca un trup fără suflet... Iar un istoric al Englezilor scrie: „Dacă cineva ar voi să mă facă cel mai mare rege, dându-mi palate, prânzuri bogate, haine scumpe, trăsuri și sute de servitori, de mi-ar pune condițiunea să nu mai cetesc cărți, eu nu aș primi să fiu acest rege. Mai bine aș vrea să fiu un om sărman într'o chilie cu cărți, decât un rege, care nu iubește cetirea.“ De aceea spune și înțeleptul Solomon,

că o carte bună e cuib de înțelepciune, mai ales decât aurul și argintul. Dar omul trebuie să știe alege cartea cea bună și să o știe întrebuința spre folosul său, căci altfel se împlinește cuvântul lui Isus Sirah, care spune, că „inima nebunului este ca un vas spart și nici o știință nu va ținea.“

Bun și folositor este cuvântul tipărit, când el isvorește din gânduri curate și suflet senin. Dar nu este tot atât de puternic ca cuvântul viu, propoveduit cu toată convingerea și însuflețirea, care uneori poate să facă minuni. De aceea scrie istoricul francez Edgar Quinet, că „nici odată cărțile nu vor produce revoluție durabilă, dacă nu se va adăuga și cuvântul viu, rostit în-public. Numai cuvântul duce și comunică viața. Oratorul, predicatorul, misionarul nu sunt numai vestitorii adevărurilor propovăduite de dânșii; ei sunt și garanții, martorii acestor adevăruri. Prin aceasta lucrează ei asupra mulțimii. Dacă veacul al XVI-lea ar fi avut numai scriitori și cărți, niciodată n'ar fi dat naștere reformațiunii“...

Nu putem încheia aceste observări fugitive despre puterea cuvântului în mod mai nimerit, decât reproducând din frumoasa poezie a lui Vlăhuța: „Cuvântul“, următoarele strofe:

Ca'n basme-i a cuvântului putere;
El lumi aevea-ți face din păreri,
Și chip etern din umbra care piere
Și iarăși azi din ziua cea de ieri.

El poate morții din mormânt să-i cheme,
Sub vraja lui atotputernic ești,
Străbați în orice loc, în orice vreme,
Și mii de feluri de vieți trăești.

Aprinde'n inimi ură sau iubire —
De moarte, de viață-i dătător,
Și neamuri poate 'mpinge la peire,
Cum poate-aduce mântuirea lor.

C. A. — I. L.

EDUCAȚIA

DUPĂ sguiduirile profunde pe cari le-a produs războiul în mentalitatea oamenilor, căutând să se răstoarne valori stabilite de experiență se impune deci ca să se călăuzească din nou pe căi sănătoase toate energiile oamenilor. Pentru că valoarea unei societăți atarnă în primul rând de caracterul oamenilor ce-o formează, și fiindcă cel mai indicat și mai sigur mijloc de înrăurire asupra caracterului îl are adecuția, e nevoie deci să se dea acesteia o atenție deosebită.

Definiția educației s'a făcut de mulți, fie care caracterizându-o după punctul său de vedere pe care și-l generaliza sau și-l sim-

plifica. Unii aveau mai mult în vedere educația copiilor, alții pe a omului în general, noi vom stăruii mai mult asupra acesteia.

„Educația este dezvoltarea în om a întregii perfecțiuni pe care natura i-o comportă lui, o îngăduie.“ (Kant).

„Educația este pregătirea pentru o viață complectă“ (Spencer).

Educația nu e un factor de propășire convențional, care să se schimbe după capriciile inovatorilor; nu, ci ea este ceva inerent naturii omenești, care vrea să se ridice deasupra comunului. Educația este introducerea științei și a metodelor sale în creșterea

copiilor mai ales, e desăvârșirea unui fapt natural, datând de când istoria ne iregistrează activitatea oamenilor. Pentru că sufletul omenesc, caracterul oamenilor se poate modela mai bine la o vârstă mai fragedă și deci mai influențabilă, educația se îndreaptă mai ales asupra copiilor. Pentru aceasta educația se folosește de știința sufletului omenesc, de cunoașterea societății în care urmează să trăiască copilul, de experiența și cercetările celor cari și-au închinat toată viața lor, științei și artei de a crește copii. De multe ori însă educația nu se îndreaptă numai copiilor, ci și oamenilor formați. De data aceasta însă educația pregătește pe om în vederea unui scop de progres, obicinuindu-l cu ideea că el trebuie să se supună legilor naturale. Marea lacună a acestui fapt este însă că o societate — cu toate clasele ei — nu se poate transforma dintr'o zi într'alta prin măsuri legislative, ci prefăcându-și sufletul prin acțiunea instrucțiunii și a educațiunii răspândită cât mai larg în toate părțile sale.

Acest lucru nu-l poate realiza decât școala. De acea principiul obligativității învățământului; trebuie realizat cu toate eforturile

necesare spre a nu rămâne numai o lege moartă. Acolo, în școală pătura țărănească mai ales va putea să beneficieze de lumina culturii și-și va înțelege mai bine menirea ei, și — eternele cuvinte repetate — drepturile și datorii sale.

Astfel ei vor devenii cetățeni perfecți și deci un factor important în viața socială.

Educația poporului va trebui să conste mai mult din instrucțiuni igienice necesare pentru menținerea sănătății; din precepte morale care-l vor călăuzi în raporturile sale cu lumea exterioară și-și cari îi vor întări sufletul său, și din sus amintitele inițieri în viața de cetățean.

Incheiând expunerea această sumară, vom cita unele cuvinte ale lui Luther care a observat că prosperitatea și existența unui Stat depinde de starea morală a poporului.

„Prosperitatea unui Stat nu depinde numai de bogățiile sale naturale... de eleganța orașelor... de belșugul de arme în arsenalul său; viitorul și tăria unui Stat stă mai ales în buna educație, care îi dă cetățeni instruiți, rezonabili și bine crescuți.

Să luăm aminte deci.

SĂRACI ȘI BOGAȚI

Antagonismul dintre aceste două clase și sufragiul universal egal

AU EXISTAT și vor exista cât va fi omenirea săraci și bogați. Unii sunt strângători economi, alții risipiteri; primii vor strânge și vor deveni mai curând sau mai târziu bogați; ceilalți vor rămâne săraci. De obiceiul traiului între aceste două clase se menține armonios când lipsește demagogi și când săracii găseseră, pe lângă bogați, existența lor. Când însă săracii devin liberi, adică atunci când reușesc luptele de principii și de drept, ei sunt nevoiți a-și căuta existența lor în mod independent, încep a privi cu o cupiditate criminală la bunurile bogaților. Demagogii intervin îndemnându-i la jefuirea bogaților: iată prada voastră! cu votul vostru egal și numeros puteți impune ori ce măsură de distrugere a acestei aristocrații bogate împărțirea moșilor cu sau fără plată, cum vreți, confiscarea averilor lor și altele. De obicei luptele acestea meschine apar după emanciparea săracilor și este esențial ca această masă să aibă votul universal *egal*. Egalitatea politică face insuportabil inegalitatea economică, de naștere sau chiar intelectuală. În timpurile vechi, la Megarb povestește Aristotel, partidul popular luând frânela guvernului, încep prin a pronunța confiscarea averilor bogaților. În alte orașe la fel, pământurile fură împărțite, bogați jefuiți și exilați. În alte părți erau obligați a da ospețe săracilor. Puterea votului universal egal le permitea ori ce desfrâu în contra bogaților care erau mai puțin numeroși. Tirania a fost

rezultatul acestor lupte. Tiranul era Demagogul ajuns grație voturilor celor mulți și săraci, el avea ca misiune a proteja pe jefuitori de revendicările celor jefuiți. Fizistrate la Athena, Teagene la Megara, Denys la Syracuse sunt la fel, înconjuțați de pleava societății, distrug tot ce era superior prin naștere, bogăție sau capacitate intelectuală. Pe când Guvernul Aristocratic stimulează și respectă economia omului, dreptul de proprietate căci ei înțeleg că o bogăție se menține sau se pierde după meritul omului, așa încât sprijinesc cultura. Guvernul celor săraci, Demagogic, ruinează proprietatea, fărâmițându-o, lăsând jale și ruină în urma lui. La noi Partidul Aristocratic este distrus, capitalurile fug în străinătate, proprietatea nefiind sigură. Sufragiul Universal egal este un pericol permanent pentru proprietatea mare și desființarea lui este singura garanție a dreptului de proprietate.

Dr. Pop Avramescu.

Un comentariu pretenos

Părerile originale prezintă frumusețea noutății. Originalitatea este o condiție esențială când este vorba de prețuirea unei idei.

Însă originalitatea nu este în deajuns.

Orice manifestare intelectuală trebuie să prezinte ceva din spiritul epocii. Progres înseamnă nu numai înaintarea adusă de mințile

geniale ei și puterea de a-ți însuși ideile timpului.

Astfel ideile ce conduc articolul D-lui Dr. Pop Avramescu sunt foarte originale însă cu desăvârșire greșite. Și, nu numai că sunt greșite dar sunt și anachronice. Căci a vorbi astăzi de necesitatea marelui proprietăți este și anachronic și puțin cam comic. A crede în sec. XX că ar mai putea dăinui organizația feudală a proprietății și a guvernării, este un lucru greu de înțeles.

Când treci în afara cadrului actual ești ori un vizionar al timpurilor ce vor veni sau cazi în

anachronismul dureros tocmai prin mica nuanță comică ce prezintă.

S'a dat drept de vot tuturor majorilor. Dacă toți sunt obligați la muncă de ce n'ar fi egali și la drepturi. Demagogismul nu este o creație a votului universal. Votul universal pune în lucru toate mințile la conducerea statului. Cel ales sub acest regim este sinteza voinței alegătorilor.

Din punct de vedere juridic este întronarea de fapt a suveranității naționale.

Azi cine se ridică contra reformelor cade cu zeci de ani în urmă.

Dar ținta noastră e să mergem tot înainte.

JERTFA DE A FI CREȘTIN

SUNT mulți oameni, ce consideră drept o jertfă, faptul de a trăi potrivit învățăturilor lui Christos. Și să nu credem, că acești oameni, se recrutează tocmai dintre necredincioși, adică dintre acei, ce nu consideră existența lui Dumnezeu ca ceva viabil, ci ca o plăsmuire a minții noastre. Acești oameni cred că viețuirea sub scutul unor principii cari cer să fie executate întocmai, înseamnă o renunțare la tăria propriei personalități.

Principiul de viață creștin nu admite delăturări. Însăși cercetarea valorii acestui principiu, nu se poate face decât tot în cadrul biblic. **Și este îngrădit de atâta perfecțiune, încât orice discuție asupra-i, rămâne un lucru și inutil și gratuit.**

Totuși acei ce nu concep viața creștină decât ca pe o povoaară, se cred îndreptățiți, ca să proiecteze asupra **Noului Testament** analiza lor critică.

Noi nu aducem nici-o invinuire pornirii lor critice și scepticismului ce-i învălue, din clipa ce **fac greșala fundamentală, de a considera creștinismul ca o ruină a personalității.**

* * *

Religia lui Christos este religia iubirii. Este norma ce arată omului, că tăria vieții constă în aprecierea justă a valorii iubirei.

Iubirea mesianică nu este tot una cu altruismul. Este cu mult, mai mult. Ea este sentimentul nobil, ce te face, să te identifici cu aspirațiunile oneste și cinstite ale ori-

cărui semen. Iubești pe aproapele, când îi dorești binele, pe care ție însuși ți-l dorești.

Iubirea mesianică înobilează pe om. Căută sufletul de toate asperitățile egoiste și îl conduce către sfera senină a uitării intereselor proprii. Ea te duce până la jertfă, până la sacrificiul desăvârșit.

Căci iubirea creștină este soră cu perfecțiunea.

În om învinge în general egoismul. Pornit din spiritul de conservare, egoismul înăbușă și delătură datoria firească de umanitarism.

Or, **principiul credinței mesianice, este tocmai întronarea regalității binelui, prin adevărata iubire.**

Cel ce se hotărăște pentru creștinism trebuie, să se dedice foloaselor iubirei. Trebuie, să iubească pe orice om, fără condiție, fără limită, în mod absolut.

A fi creștin, înseamnă a practica virtutea iubirei, adică a părăsi făgașul urei.

Întreb: a trece depe drumul urei pe căile iubirei e o jertfă? Nu oare avem sentimente omeneste, pentru a voi realizarea binelui? Și ținem, să spunem, că cea mai dreaptă cale ce duce la înfăptuirea binelui, este practicarea iubirei evanghelice.

A fi creștin nu este nici-o jertfă. Este numai un act de voință. Voința de a părăsi o viață plină de păcate și nelegiuiri și a începe o alta, în care călăuza este virtutea.

Viață morală, numai sub oblăduirea învățăturii lui Christos, se poate duce.

Către ea să tindem.

M. Dinregat.

RUGĂCIUNE

În Tine încrezutu-s-au umilii
Și pentru ei din cer Te-ai coborât.
Nici pe trufași și pe necredincioși
Că n'ai putut de fel nu i-ai urât.

Iubesc viața ce ne-ai hărăzit
Tu, bunul între oameni răi, Isus
Pământului doar binele-ai vroit
Lumin' asemeni soarelui de sus.

Pe drumul Tău Isuse vreau să merg
În Tine vreau deacum să viețuesc,
Și eu învățătura Ta mântuitoare
Umilul suflet veșnic să-mi hrănesc.

Au început să 'nbocească pomii
Iar cerul e o mare de senin.
Ajută-mă Isuse lângă Tine
Cu primăvara 'n suflet ca să vin.

C R O N I C A Ș T I I N Ț I F I C Ă

PEȘTI, CARI POT TRĂI FĂRĂ APĂ.

NATURALISTII au descoperit această minune. Anume în regiunea Gambia din Africa au descoperit un fel de pește, care poate trăi fără apă. Acești pești trăiesc de mai multe milioane de ani, și abea astăzi au putut fi descoperiți, că în timpul secetei, când apele seacă, ei respiră prin plămâni, întocmai ca și animale de pe uscat, iar când apele cresc, respiră prin bronhii. Descoperirea acestei noi specii de pește, cu două sisteme respiratorii a interesat pe toată pleiada de oameni de știință. Muzeele din toată lumea caută se aibă câte-un astfel de exemplar interesant. Astfel muzeul de științe naturale din New-York a trimis mai nou, câțiva bărbați bine plătiți pentru a-i aduce un pește de acesta viu. Lucrul s'a și făcut. Peștele a fost așezat într-o bucată mai mare de pământ nămolos (umed) și transportat din Africa spre America. Transportarea s'a făcut în timp de 6 săptămâni și peștele a ajuns în New-York sănătos tun. Mii de vizitatori curioși cercetează zi de zi muzeul pentru a putea vedea această minune a naturii.

UN NOU OCOL AL PĂMÂNTULUI.

NU ESTE vorba de cel al lui Pluleas Fogg, ci de al mai multor americani, cari au de gând să dovedească că pământul este rotund. Expediția numără vre-o 85 de persoane în frunte cu mai mulți bărbați de știință și va dura timp de 8 luni. Plecarea începe cu San-Francisco la 15 Ianuarie, cu direcția Orient. Călătoria va costa 250.000 dolari și se va face pe marele și modernul vapor „Persia-Maru.”

LUNA ȘI PĂMÂNTUL.

DACĂ o sârmă ar lega pământul de lună, o telegramă ar putea în o secundă și jumătate să străbată îndepărtarea. Gloanțele marilor tunuri Krupp, dacă ar păstra iuțeala lor dela început până în capăt, ar atinge luna în timp de nouă zile. Ar trebui opt luni și douăzeci și șase de zile celui mai repede tren, ca să ducă până la lună călătorii plecați de pe globul nostru pământesc. Luna este de patru sute de ori mai aproape de pământ decât soarele. Steaua cea mai depărtată de noi este de o sută milioane de ori mai departe de cât luna.

CIUDĂȚENII LA ANIMALE.

CALUL nu are sprâncene și epurile e lipsit de pleoape. Acesta nu poate închide ochii cari, în timpul somnului se acoperă cu o peliță subțire. Ochiul bufniței e fix, nemișcat în orbita lui. În schimb însă, ca o compensație aparentă, această pasăre e înzestrată cu facultatea de a-și întoarce capul cu totul fără ca să-și miște corpul.

Dacă ții cât-va timp deschisă gura unei broa-

ște, ea moare, căci nu poate respira decât cu gura închisă.

Din potrivă peștii sunt nevoiți să deschidă alternativ gura spre a-și menține libera funcționare a aparatului lor respirator.

Ceea-ce este mai curios la șopârlă e că are mai multă vitalitate în coadă decât în cap; de aceea spre a o ucide mai repede, pescarii o lovește cu putere la coadă, ceea-ce înlătură svârcolirile oribile de văzut când se încearcă să o omoare în alt mod.

O altă ciudățenie este că șopârta are două inimi. La șerpi în general, dinții sunt așezați în gură, cu toate acestea există în Africa, o varietate de șerpi a căror gură e lipsită de dinți, cari sunt așezați în chiar stomacul reptilei.

EPOCA SECERȘULUI PE PĂMÂNT.

NU ESTE lună în an, în care să nu secere în oare-care parte a lumii. În Ianuarie se face secerișul: în Australia, Republica-Argentină, Chili, Noua-Zelandă; Februarie: în India și Egiptul de sus; Martie: în Egiptul de jos; Aprilie: în Siria, Asia-mică, Persia și insula Cuba; Mai: în Algeria, Asia-centrală, Japonia, Florida, Texas; Iunie: în Franca de miazăzi, Spania, Portugalia, Italia, Grecia; Iulie: în Anglia, Elveția, Germania, România, Austria, Ungaria; August: în Belgia, Olanda, Danemarca, Rusia; Septembrie și Octombrie: în Scoția, Suedia, Norvegia, Rusia de miază-noapte; Noembrie: în Peru, Africa; Decembrie: în Birmania,

TUNELUL PE SUB CANALUL MÂNECEI.

ZILELE trecute s'a ținut la Londra adunarea generală a societății tunelului sub canalul Mânecii; din calculele făcute și expuse adunării, reese că acest tunel se poate face dar va costa un miliard șase sute șaptezeci milioane franci.

DE UNDE SE VEDE ERUPȚIA ETNEI.

ERUPTIA Etnei este vizibilă dela Neapole, care este la o depărtare de 320 km. Dela Palermo se văd foarte bine până și flăcările cari se înalță în aer.

OBIECTE ANTICE NEPREDATE STATULUI.

D-L profesor Tafrali a înaintat ministerului de justiție un raport prin care cere darea în judecată a librarului Șaraga și a altor doi săteni, acuzați că nu au predat Statului prețioasele obiecte antice descoperite în comuna Cucuteni, județul Iași.

EXPERIENȚELE CU „INSULINA.”

INSULINA, noul remediu contra diabetului, a fost experimentat cu succes și în Austria. În ședința de ieri a societății medicilor din Viena, profesorul Falter a comunicat că, în urma invi-

tației universității canadeze din Toronto, el s'a servit de insulina în două cazuri grave de diabet, obținând rezultate uimitoare; câteva ore după injecțiune, zahărul a dispărut complet. Totuși, eficacitatea insulinei pare limitată la câteva ore, și aceasta împiedică de a renunța la dietă. Profesorul Falter crede că insulina poate fi întrebuințată cu un folos deosebit pentru studiul diabetului și al raporturilor sale cu pancreasul.

Docentul dr. Pollak a anunțat că institutul austriac de farmacologie se interesează de luni de zile de fabricația insulinei. Însfârșit, profesorul Porges a recomandat întrebuințarea insulinei la formele mai grave ale diabetului, când otrăvirea organismului duce la pierderea conștiinței și când e necesar de a suspenda dieta riguroasă pentru a întări organismul slăbit.

O ORCHESTRĂ DE BUZUNAR.

UN TEHNICIAN ungar a inventat un gramofon care nu e mai mare decât un ceasornic de buzunar. Instrumentul acesta, pe cât de ingenios pe atât de plăcut, e recomandat în modul următor:

„Poartă orchestra ta meru în buzunarul vestei tale!“ „Mikifonul“, cum a fost botezat gramofonul acesta liliputan, poate să cânte cele mai frumoase arii de dans precum și alte bucăți de muzică; se întoarce ca un ceasornic, și măsura cântecului se poate regula după voie.

În interiorul său gramofonul are un spațiu pentru zece plăci și cum acestea se utilizează pe ambele părți se pot cânta douăzeci de cântece diferite. Cine vrea să aibă un asortiment

mai mare, poate să ia în celălalt buzunar al vestei atâtea plăci, încât să ajungă pentru o seară întreagă.

Dacă se pune instrumentul pe un pahar de șampanie, atunci tonul se întărește în așa mod, încât muzica se aude deslușit într'o sală de bal obișnuită și se poate dansa după ea.

UN MUZEU DE ARHEOLOGIE LA IAȘI.

D-L O. Tafrali, profesor de arheologie la facultatea de litere și filosofie din Iași, care a avut însărcinarea din partea ministerului artelor de a scoate mulage după capo d'operele expuse în muzeul „Luvru“ din Paris, s'a reîntors în țară aducând cu d-sa 160 de mulage în mărime naturală după operele de valoare ale antichității.

Aceste copii de artă, vor fi expuse într'un local din Iași, cumpărat expre pentru a se înființa un muzeu de arheologie pe lângă universitatea din Iași.

PIRAMIDA BOLȘEVISMULUI.

DIN MOSCOVA se anunță, că artiștii atașați comisariatului de arte sunt ocupați cu întocmirea planurilor pentru o construcție monstră: un monument al bolșevismului, care se va ridica pe o câmpie din apropierea Moscovei. Această construcție va fi un „zgârienori“, de peste 400 metri înălțime, în forma unei piramide construită din oțel și sticlă. Soclul piramidei va fi mobil; cu ajutorul unui mecanism, el va face în 365 zile o rotațiune în jurul axei sale; deasupra se află o cupolă care se va învârti în 30 zile în jurul axei sale. Acest monument va fi deci în același timp și un fel de calendar.

C R O N I C A M E D I C A L Ă

SUGHIȚUL

SE produce din pricina întreruperii pe neașteptate a înghițirii, printr'un răs sau răspuns dat în timpul mâncării. Ca sughițul să înceteze, să tragem aerul în piept cât mai adânc, să luăm câteva înghițituri de apă rece și să punem pe stomac, comprese reci.

APOPLEXIA (DAMBLAUA)

SE produce când în creier se sparge o vână cu sânge și sângele curs afară se încheagă și apasă creierul. Bolnavul în acest caz scade, se prăbușește, nu poate vorbi sau bâlbăiește numai, fața-i este congestionată, adică foarte roșie de sângele îngrămădit în cap. Mâna, sau piciorul nu se mai poate mișca, e paralizat. Dacă ridicăm mâna paralizată, ea cade îndărăt ca fără de viață. Putem să înțepăm această mână, sau să o atingem cu un fier înroșit în foc, ea nu simte nimic.

Ajutorul ce trebuie să dăm unui astfel de bolnav este următorul: Să-i desfacem hainele ca să-i ușurăm circulația sângelui. Vom întinde

bolnavul cu capul ridicat, punem 3—5 perne sub capul lui și comprese reci pe frunte. Îi vom freca tot corpul cu spirt, îi vom pune muștar înmuiat în apă caldă la coapse și pulpe, și pahare (ventuse) în diferite părți ale corpului. Chemăm apoi doctorul.

LOVIT DE TRĂZNET, SAU CURENT ELECTRIC

ÎN TIMPUL furtunei, omul surprins într'o pădure, sau în mijlocul drumului e lovit adeseori de trăznet. În cazul acesta avem de a face cu un fel de asfixie. Din acest accident omul își pierde cunoștința și pe partea corpului unde a fost lovit de trăznet se produce o arsură. Când și hainele iau foc, pericolul este mai mare și arsura se poate întinde.

În astfel de cazuri vom căuta în prima linie să rechemăm la viață pe cel lovit de trăznet, făcându-i respirație artificială, îi vom turna apă rece pe corp. Aceeași operație vom face-o și la o persoană, care a atins un fir electric, sau când o sârmă electrică a căzut peste dânsa.

Vom căuta să îndepărtăm cât mai iute această sârmă cu un obiect (lucru) care nu transportă (nu duce) electricitate la noi, cum e un lemn sau ne înfășurăm mâinile cu haine, sau cu mănuși groase.

FRĂNGEREA, RUPEREA OASELOR, SCRINTITURI, RĂSUCIREA OASELOR

FRĂNGEREA, ruperea, sfărâmarea oaselor, sau cum se zice de medici fracturarea oaselor, se poate produce prin lovire, sau prin cădere. După cum s'a frânt un os sau două poate fi vorba de o fracturare diferită. Din punctul de vedere al salvării, al primului ajutor dat în cazuri de accidente, se deosebesc fracturi simple, sau acoperite și fracturi complicate, sau vădite (văzute), adică când se produce o rană de către un capăt al osului rupt. Când osul rupt nu străbate prin părțile moi ale corpului, prin piele, atunci e o fractură acoperită. Frângerea osului se poate constata, observa, dacă comparăm (asemănăm) partea rănită cu partea rămasă neatinsă. Se observă atunci, că partea corpului unde s'a produs fractura e schimbată în forma ei, osul nu-și mai are forma de mai înainte, s'a produs o turburare de funcțiune, căci partea frântă nu-și mai împlineste chemarea, rolul. Și apoi unde înainte o mișcare nu se putea produce, acum se poate. Frângerea osului pricinuește dureri mari și anume în locul unde s'a frânt osul. Primul ajutor îl dăm, începând cu scoaterea hainelor, întâi în partea sănătoasă și apoi cu multă precauțiune în partea rănită. Apoi cercăm ca oasele rupte să le restabilim în vechea lor situație, și o facem astfel că tragem osul fracturat, în două direcții contrare, dar încet, încet, și apucând de cele două capete opuse ale osului. După îndreptarea osului trebuie să căutăm să-l fixăm în situația îndreptată, ca să nu iasă din nou. Această operație se numește „imobilizare“ (nemiscarea oaselor din locul lor) și ne folosim și de părțile sănătoase învecinate cu osul rupt, aplicând de-a lungul membrului fracturat o bucată de fier, de lemn, scândură, băți. Înainte de aplicarea unuia din aceste obiecte tari, e de recomandat să se acopere membrul fracturat cu vată (dacă nu-i vată la moment se poate folosi iarbă, fân, paie) și apoi de aplicat fierul, sau lemnul, ca acesta să nu vateze părțile moi ale membrului. Lemnul sau fierul, îl vom lega de membrul fracturat la cele două capete și la mijloc. După acest prim ajutor putem chema medicul.

La fracturarea văzută și complicată trebuie să grijim întâiu de rana pricinuită de osul rupt, și apoi de osul frânt. Vom aduce membrul fracturat într'o poziție liniștită, de odihnă, nemiscare. Dacă fractura s'a produs la braț, acesta poate fi adus în stare de imobilizare, de ne-

mişcare, legând brațul de corp, cu un bandaj, cearșaf sau brâu. De regulă, se ține două săptămâni în bandaj, un braț fracturat, apoi se desfăce bandajul, fără a se mișca brațul, și în fiecare zi se face un masaj pe partea fracturată, prin frecări ușoare și mici mișcări la încheieturi.

Transportarea rânitului, care a suferit o fracturare, se face astfel: De regulă se folosesc trei oameni pentru acest transport. Unul trece o mână sub umerii rânitului, iar cealaltă sub mijlocul lui, al doilea care stă lângă cel dintâi, ridică cu o mână mijlocul și cu cealaltă membrul sănătos. Al treilea trece ușor mâinele lui sub membrul fracturat. Acesta anunță apoi pe ceilalți doi când poate fi ridicat rânitul, de-odată, fără multe mișcări și îndoituri și pus apoi pe o targă. Rânitul să fie dus cu capul înainte când drumul e la deal, și cu picioarele înainte când drumul e la vale.

O gravă fractură e cea a craniului, mai ales a bazei craniului, care de regulă se produce prin cădere pe spate și lovitura se capătă de la șira spinării în sus, spre bază. În acest caz rânitul își pierde conștiința, varsă (vomează), are curgeri de sânge pe nas, pe urechi.

Astfel de răniți au lipsă de un ajutor medical cât mai grabnic cu putință. Până la venirea medicului se vor pune mereu șervete calde, stoarse, în direcția inimii.

Fracturi, rupturi de coaste se produc deseori, mai ales când coșul pieptului ajunge între două corpuri cari se ciocnesc. Dacă rânitul are încă simte dureri, junghiuri la coșul pieptului când răsuflă, și când punem mâinile noastre pe locul indicat și simțim sgomot de oase rupte, atunci știm cu siguranță că s'a produs o fractură de coaste. Facem atent pe rânit să nu răsuflă adânc și-i legăm coșul pieptului cu un cearșaf udat și căutăm apoi pe un medic.

Scrıntituri la încheieturi. La căderi, sau la în-căerări se întâmplă deseori, când un os se mută din încheietura lui, sare din locul său — asta înseamnă scrıntitura osului. Scrıntitura se cunoaște prin asemănare cu partea sănătoasă. Forma încheieturei e schimbată, nu mai e rotundă, iar partea corpului scrıntită nu se mai poate mișca în voie, și pricinuește dureri mari. În astfel de cazuri salvatorul, adică cel care dă primul ajutor să nu facă nimic. Membrul scrıntit să nu-l tragă, fiindcă aceasta e numai treaba medicului. Dar pentru potolirea durerilor până la venirea medicului să-i susținem membrul scrıntit și să aplicăm pe acesta petece (șervete) cu apă rece, cât mai des reînnoite, schimbate, pentru a împiedica umflarea încheieturei. În nici un caz să nu ne atingem de partea scrıntită.

VORBII TUL CU MORȚII de J. F. Rutherford

DORINȚA cea mai mare a omului este să trăească veșnic, în fericire. Nimic, decât moartea, n'a fost mai sigur. Adevărat spune proverbul: „Cei vii știu că vor muri, dar morții nu știu nimic.” (Eclesiastul 9:5) Mai fiecare dintre vii și-a pierdut în moarte un prieten, o rudenie, pe cineva iubit. Starea de astăzi a morților este de un mare interes pentru cei vii, pentru două motive: (1) pentru că viii sunt interesați în mod deosebit în prietenii și în cei iubiți ai lor, și (2) pentru că viii au în vedere, că în curând și ei vor ajunge acolo. Este deci firesc, ca viii să cerceteze orice ar veni să le ajute a învăța să vorbească cu prietenii lor morți. Această dorință de a comunica cu cei dispăruți, au mărît-o mult condițiunile aduse de război, întrucât din război au rezultat atâtea morți și mult mai mulți au pierit de moliemele venite în decursul războiului.

De curând, presa publică s'a ocupat mult și a publicat multe de toate cu privire la cei morți și la abilitatea unora dintre cei vii de a comunica cu morții. Aceste experiențe publicate atrag o largă atenție în toată lumea și nu se poate trece peste ele cu ușurință. Dacă cineva dintre cei vii poate vorbi cu morții, atunci toată lumea trebuie să știe despre aceasta. Pe de altă parte, iarăși, dacă considerând toate evidențele vom găsi că este peste puțină unuia viu să vorbească cu cei morți și că dimpotrivă mărturiile aduse pentru sprijinirea afirmației sunt numai decepționări și greșite, atunci firește, lumea trebuie pusă în cunoștință despre acest lucru.

Este interesant să arătăm, care este clasa de oameni cari produc și publică aceste evidențe. Ei nu sunt din lumea superstițioșilor, ignoranților și celor fără educație. Din contră, din punctul de vedere mondial, ei sunt oameni cu mare învățătură, cu înalt nivel moral și social și de cea mai strictă integritate. Dacă socotim acestea, ei sunt dovezile de strictă competență, ale căror mărturii trebuie bine cântărite și luate în seamă. Să introducem câteva dintre aceste documente și să dăm părți din mărturiile lor, așa cum au fost publicate în presa publică de către Serviciul de Presă Metropolitan.

Profesorul James H. Hyslop, doctor în medicină și litere, secretar al Societății Americane de Cercetări Medicale, dovedește, că interesul pentru fenomenele psihice a crescut mult dela război încoace; că aceasta a fost prezisă înainte de război de către d-na Piper printr'un mesaj citat de Sir Arthur Conan Doyle. Prof. Hyslop arată mai departe, că marele acesta interes de astăzi este datorit unei combinații de influențe: întâi, pierderea uriașă de vieți; al doilea, stările materialiste ale epocii; că un foarte mare număr al celor ce se interesează de cercetările psihice li-a crescut interesul prin moartea vr'unui prieten sau rudinii; că, văzând că preoțimea nu știe în materia aceasta mai mult decât ei, sau cel mult le poate oferi numai credința ca mijloc de a scăpa de îndoielele lor, ei s'au întors după ajutor la cercetările psihice; că este *indoelnic, dacă un asemenea război ar fi provocat un astfel de interes în Evul Mediu.*

Se întreabă mulți: De ce recentul război a adus un asemenea mărît interes pentru fenomenele psihice? Noi sperăm să arătăm în articolul de față, că *a fost timpul potrivit* pentru un asemenea crescut interes, și că războiul i-a fost numai incidental.

Sir Arthur Conan Doyle, o dovadă pozitivă a comunicării viilor cu morții (?), a scris mult despre această temă. Trebuie însemnat, că mesajurile despre care se zice că vin dela cei morți, vin printr'un *mediu*. Dăm câteva citațiuni din aceste dovezi ale eminentului amintit:

„Eu cred foarte clară presupunția, că în cazul unora dintre medium-uri cum este *Eusapia Paladina*, sunt vinovate de fals și înșelătorii când puterile le părăsesc; și totuși, altă dată, ele au daruri autentice.

„Venind războiul, el a adus o dorință în sufletele noastre și ne-a făcut să privim mai de aproape la propriile noastre credințe și să le căutăm în valoarea.

„Partea religioasă a acestui lucru eu o găsesc de o importanță nesfârșit mai mare și aceasta este despre care vreau să vorbesc aici. Personal, mi se pare că toate aceste mari și mici fenomene au fost sonerii telefonice cari vreau să spună rasei umane: „Ridică-te, stai și fii atent! Iată semnele cari sunt pentru tine. Ele te vor conduce la mesajul ce Dumnezeu vrea să ți trimită.” Fenomenele fizice fac un lucru real din religie; ea nu mai este o chestiune de credință, ci una de experiențe și fapte.

„Am vorbit despre un corp al unei doctrine nouă. De unde vine aceasta? Ea vine special prin scrisul automatic al mâinii unui mediu controlat sau de către o ființă omenească presupusă moartă, sau de către un presupus inger... Aceste comunicări scrise sunt completate de un vast număr de exprimări și de mesajurile verbale ale spiritelor, date prin gurile mediumurilor. Uneori ele vin prin voce directă. De alte ori ele s'au spus în cercuri familiare sau prin experiențele mesei mișcătoare.

„Lecțiunile ce putem învăța ne arată o viață continuată dincolo a sufletului; și despre natura acestei vieți și despre felul cum o influențează purtarea noastră de aici. Dacă aceasta ar însemna o deosebire și schimbare în religie — eu trebuie să mărturisesc că nu înțeleg o asemenea deosebire sau schimbare. Pentru mine ea este o religie, este adevărata esență a acesteia.

„Cât despre crezurile celelalte, trebuie admis, că acceptarea învățăturilor ce ne vin de pe lumea cealaltă ar schimba mult creștinismul convențional.

„Ceea ce dintre toate este cel mai vital lucru, *ea ar confirma și ar face absolut sigur faptul unei vieți după moarte, baza însăși a tuturor religiunilor*. Ea ar confirma rezultatele nefericite ale păcatului, cu toate că ar mai arăta că aceste rezultate nu sunt permanente. Și va mai confirma ideia unui cer și a probei penale vremelnică după moarte care corespunde mai curând purgatorului decât iadului. Creștinismul va trebui să se schimbe sau să piară. El a amănat chestia aceasta atâta timp până ce bisericile i-au rămas aproape goale, până ce aproape numai femeile se mai interesează în el, și atât partea cultă a comunității de o parte cât și clasa săracă de alta, sunt instrinați de către el. Noroadele sunt instrinate de creștinism pentru că ele pur și simplu nu mai cred în lucrurile ce li se prezintă ca adevăruri. Rațiunea lor și sensul de judecătă sunt la fel ofensate. Nu se poate vedea dreptate într'un sacrificiu vicarial și nici în Dumnezeu care se aștează prin asemenea mijloace. Apoi, mai presus de toate, mulți nu pot înțelege expresiuni ca „răscumpărare din păcat.” etc.

„Niciodată n'a existat vr'o dovadă despre căderea întâiului om; iar dacă n'a existat căderea, ce s'a ales atunci din așa zisa ispășire, răscumpărare, păcatul dintâi etc. o mare parte a misticei filosofii a creștinismului? Să pare că s'a pus prea multă importanță pe moartea lui Christos și prea puțin pe viața lui. Oamenii au murit pentru convingerile lor. Mii de flăcăi de ai noștri au murit în Franța. De aceea, moartea lui Christos, oricât de frumoasă este în narațiunile Evangheliei, pare că și-a însușit o importanță neconvenită. Prea mare importanță s'a pus pe moartea lui Christos, și prea puțin pe viața lui. În aceasta din urmă rezidă adevărata Lui măreție și adevărata valoare. Nici când n'a avut un om un asemenea common-sense sau o asemenea simpatie pentru slăbiciuni. Adevăratul centru al religiei creștine a fost această minunată și necomună viață și nu moartea Lui.

„Christos a venit pe pământ într'o vreme de mare depravare pământească, într'un timp când pământul era mai așa de stricat ca și astăzi; ca să dea lumii un exemplu și o învățătură

spre o nouă viziune ideală. După aceea s'a întors la malta Sa zădărnice, lăsând un exemplu care este urmat, și astăzi ocazional. „Dacă s'ar adopta în mod general un asemenea punct de vedere despre Creștinism, eu cred că am avea un crez care ar putea uni toate bisericile; care ar putea fi împăcat cu toată lumea; care ar putea ținea piept oricărui atac; care ar putea fi acceptată de credința creștinească înainte cu o perioadă indefinită.

„Mesagiuri dela morți s'au primit în multe țări, în diferite epoci, pline în mare parte cu lucruri despre lumea noastră care pot fi verificate. Mesagiurile, în aceste puncte, mi-se par a fi o nemărginită reasigurare fie cu privire la soarta noastră în viața viitoare, fie cu privire la prietenilor noștri. Cei dispăruți [cei morți] sunt de acord, că despărțirea este ușoară și fără dureri și este urmată de o nouă reacțiune a păcii și ușurării.

„Spiritele nu sunt niște îngeri glorificați sau draci, ci sunt simpli persoane care au fost, păstrându-și toată tăria și slăbiciunile sale, știința și neștiința sa, dupăcum tot astfel și-au păstrat infățșarea personală.

„Comunicările vin de obicei dela acei cari n'au dispărut de mult și ele tind să se înmulțească peste așteptări. În viața lui Watson Roger este un caz foarte bun al unui spirit care se numia Manton, și care arăta că s'a născut la Lawley, Lydiard, și că a fost îngropat la Stoke, în Newington, în anul 1677. S'a arătat precis după aceea, că acest om a existat și că a fost capelanul lui Oliver Cromwell. După cât am citit, acesta este cel mai vechi spirit în privința recordului reînvierii. Toate (spiritele) sunt de acord, că viața de dincolo de o perioadă limitată, după care ele trec în alte locuri, este — aparent — între fazele acestea este mai multă comunicație decât între noi și între lumea spiritelor.“

O altă autoritate de acelaș caracter ca și Sir Conan Doyle, sunt profesorii Crawford, Lodge și Barrett, General Balfour, Episcopul Fallows, Rev. Fielding Quid, arhidiaconul Wilberforce și mulți alții de mai mare sau mai mică importanță.

Distinsele mărturii și autorități la cari ne-am referat mai sus pretind credință'n Dumnezeu, ca unul care este Întâia Mare Cauză, Atotștiutorul, și Veșnicul. Ei mărturisesc, că Isus Christos s'a pogorit din cer, a fost om pe pământ; că a murit, a înviat și s'a întors în cer.

Ei citează din Biblie și admit astfel autenticitatea Scripturilor — că Biblia este Cuvântul lui Dumnezeu. Cu aceste admiteri ale înțelepților și distinselor mărturii și autorități, avem o bază de pe care să raționăm și o regulă cu care să le măsurăm și să le verificăm în considerare mărturiile lor. Și tocmai aici ne întindem de cuvintele profetului Isaia care vorbește despre Cuvântul lui Dumnezeu, referindu-se tocmai la chestiunea pe care o avem în considerare: „Și când voi zice: Întrebați pe necromanți și pe magi [meșteri], ce șoptesc și murmurează, ziceți-le: să nu întrebe un popor pe Dumnezeul său? Cade-se să întrebe cei morți pentru cei vii?“ La lege și mărturie! Iar cei ce nu vorbesc după cuvântul acesta, acesta este untru că nu e lumina în ei.“—Isaia 8:19-20.

Cu alte cuvinte, profetul Domnului spune aici, că toate mărturiile ce se dau referindu-se la comunicația cu morții, dacă nu sunt în armonie cu Cuvântul lui Dumnezeu și nu sunt susținute de acesta, în mod năclășit sunt probate ca neadevărate. Dumnezeu își are singur interpretul Său și El explică Cuvântul lui Dumnezeu aceluia cari caută să-l înțeleagă. Biblia este Cuvântul Adevărului. „Pentru că nici odată prin voința omului nu fu adusă profetia, ci mânați de spirit sfânt vorbiră dela Dumnezeu.“ (1 Petru 1:21) Isus a fost acel care a zis: „Cuvântul tău este adevăr.“ (Ioan. 17:17) „Orice scriptură insuflată de Dumnezeu

și folositoare este spre învățătură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțelepciune care este în dreptate.“ (2 Timotei 3:16) Să examinăm dar chestiunea aceasta cu mărturiile Bibliei și să o stabilim conform acestora.

Dela început trebuie să se admită, că dacă morții pot comunica cu viii, cei morți trebuie să fie conștienți și după moarte, și că trebuie să știe tot ce se întâmplă. Cea dintâi importanță chestiune pe care trebuie deci să o determinăm cu Scripturile, este:

Sunt ei, morții conștienți?

Cităm câteva Scripturi în chestiune, cari să ocupă în mod direct de subiect: „În moarte nu este aducere aminte de Tine, în infern cine Te va lauda?“ (Psalm. 6:5) „Oare morților le vei face minuni? Scula-se-vor umbrele ca să Te laude, Sela? Oare spune-vor în mormânt de îndurarea Ta? De credincioșia Ta în pieire?“ (Psalm 88:11, 12) „În țărână îl prefaci pe om.“ (Psalm. 90:3) „Nu morții laudă pe Dumnezeu, nici toți cei pogoriți în locul tăcerii.“ — Psalm. 115:17.

Scripturile arată clar, că unul care a murit încețoșează de a mai răsufla, nu mai gândește, nimic nu mai simte; de aceea nu poate fi conștient. „Eși-va spiritul său dintr'însul și în țărână se va întoarce, și în ziua aceea vor pieri toate planurile lui.“ — Psalm 146:3.

„Cei ce trăesc, cel puțin știu că vor muri; dară cei morți nu știu nimic.“ (Eclesiastul 9:5) „Toate câteți sunt la îndemână, fă-le cu toată puterea ta; căci nu este nici lucru, nici știință, nici înțelepciune în mormânt unde te duci.“ — Eclesiastul 9:10.

„În strălucire omul nu se poate ține, ci asemenea animalelor se stânge.“ — Psalm. 49:13.

Isus a declarat, că toți morții sunt în groapă și adormiți — sunt inconștienți; ei nu știu nimic. (Ioan 5:28, 29) Apostolul Paul vorbește despre morți ca despre unii cari au adormit, sunt inconștienți neștiind nimic. — 1 Corinteni 15:18; 1 Tesaloniceni 4:13-18.

Dar — cineva ar zice — bine, însă Scripturile de mai sus se referă la trup, care este mort și inconștient; dar sufletul continuă să trăească. Dupăcum am citit mai sus, Sir Conan Doyle spune: „Rezultatele cercetărilor psihice, deducțiile ce le putem face și învățămintele ce le putem trage ne învață despre o viață continuă a sufletului.“ Următoarele le cităm ca provenite dela Episcopul Fallows: „În anii recenti s'au făcut mari străduințe în explicarea fenomenelor psihice, iar în anii ce urmează știința comunicării cu cei-morți va deveni o parte a programului marilor instituții de educație. Eu am numit noua știință: *Imortalism*, pentru că existența ei depinde de *nemurirea sufletului* în care noi cu toții credem, și de păstrarea identității dincolo de mormânt.“

Din gura celor două competente eminente pomenite mai sus, s'a văzut, că comunicarea cu cei morți se bazează strict pe vechea doctrină a *nemuririi inercnte a sufletului*. Se sprijinește oare pe Biblie această nemurire a sufletului? Răspunsul nostru este, că nu este decât un singur loc în Scriptură care să sprijinească această susținere și Isus declară că în locul acesta afirmația făcută în locul acela este o minciună—

întăia minciună care s'a spus, și a fost spusă de către Satana. Minciuna aceasta se găsește în Cartea Facerii 3:5, cu prilejul întrebuițat de către Satana prin gura unui mediu-șarpe prin care să vorbească Mamei Eva și să o determine prin aceasta să mănânce din fructul oprit. Femeea a spus: „Din fructele pomilor grădinei putem mânca; dar din fructele pomului cel din mijlocul grădinei, a zis Dumnezeu: dintr'insul să nu mâncați, nici să nu vă atingeți de dânsul, ca să nu muriți.“ (Facerea 3:2) La care Satana a zis: „Nu veți muri; că Dumnezeu știe, că în ziua în care veți mânca dintr'insul, se vor deschide ochii voștri și veți fi ca Dumnezeu, cunoscând binele și răul.“ (Facerea 3:4) Afirmația aceasta a lui Satan „nu veți muri,“ a fost baza tuturor doctrinelor false de atunci până astăzi și este aceea la care s'a referit Christos când a vorbit despre Satana ca despre *părintele minciunilor*. — Ioan 8:44.

Ca o urmare a călcării legii lui Dumnezeu Adam și femeea sa Eva au fost condamnați la moarte și alungați din Eden, și în cursul timpului au murit. Murit-a oare numai trupul sau sufletul? Să stabilim întâi ce este sufletul. Omul este el însuși un suflet; el nu posedă un suflet. Fiecare făptură veșuitoare și mișcătoare este un suflet. Zicem, că omul *are o vacă*; el posedă o vacă. Dar nu putem spune, că omul *este o vacă*. „Și Dumnezeu formă pe om din pulberea pământului și suflă în nările lui suflare de viață și așa se făcu omul în ființă vie.“ — Facerea 2:7.

Vedem deci, clar, că Dumnezeu a făcut trupul omului din elementele pământului și atunci a suflat în nările lui suflarea pe care toate făpturile o respiră la fel. Această suflare a mișcat trupul, i-a pornit circulația și din aceasta a rezultat o ființă mișcătoare, simțitoare, pe care Dumnezeu a numit-o *suflet*. Dumnezeu, în Cuvântul Său, întrebuițează termenul de suflete veșuitoare pentru ordinul inferior al animalelor cari au fost create cu mult înainte de crearea omului. De asemenea, El a întrebuițat cuvântul suflet ca aplicabil la dobitoace, zicând: „Să ieie pentru Domnul dare de la bărbații de rebel, cari au ieșit la oștire: din toată cinci sute câte un suflet, din oamenii și din boi și din asini și din oi.“ — Numerii 31:28.

Când cineva moare, aceasta înseamnă o despărțire a suflării vieții inspirației de către trup, care înseamnă o stingere a sufletului, cum tot asemenea să întâmplă și vitei. „Căci soarta fiilor oamenilor este ca și soarta vitelor; a amândurora tot aceeaș soartă este: cum unul moare așa moare și celălalt: *un suflet au toți; și nimic mai mult n'are omul decât via*; căci și unul și altul deșertăciune sunt. Toți la acelaș loc se duc: toți sunt din pulbere și toți se'nțore în pulbere.“ (Eclesiastul 3:19, 20) Pentru a covârși orice îndoială, dacă sufletul este sau nu supus morții, Psalmistul spune: „Care este omul ce va trăi, și moarte nu va vedea? Care va scăpa sufletul său de moarte?“ (Psalm 89:49, trad. engl.) Dar mult mai lămurită este declarația ce urmează: „Sufletul ce păcătuște, *acela va muri*.“ (Ezekiel 18:4, trad. Cornilescu). Dacă sufletul ar fi nemuritor, el n'ar fi supus morții; nici chiar Dumnezeu n'ar putea să-l nimicească. Ce este nemuritor, nu

se poate distruge. Dar Isus a spus-o limpede, că Dumnezeu poate nimici sufletul. — Matei 10:28.

Cine este atunci nemuritor? Scriptura răspunde: „Fericitul și *singurul* Stăpânitor, Impăratul celor care împărățesc și Domnul celor care Domnesc, care *singur are nemurire*.“ (1 Timotei 6:15, 16) Nemurire, înseamnă ceea ce nu este supus morții, și este dată ca o mare răsplată aceluia care urmează cu credință pe Christos până la moarte. „Care va da fiecăruia după lucrurile sale, celor care după stăruință de bună lucrare caută mărire și cinste și nemurile, le va da viață veșnică.“ — Romani 2:6, 7.

Această răsplată a nemuririi nu se dă nimănui decât creștinilor, cari după ce s'au consacrat a face voia lui Dumnezeu, o fac aceasta din toate puterile până la moarte. Acestora li-a zis Isus: „Fii credincioși până la moarte și-ți voi da cununa vieții.“ (Apocalipsul 2:10) Și iarăș spun Scripturile: „Stricăciosul acesta trebuie să îmbrace nestrăciune.“ (1 Corinteni 15:58) Și aici, cuvintele acestea se adresează numai celor credincioși până la moarte. Biblia ne învață categoric, că „omul este din pământ, de lut“; el nu este spiritual (1 Corinteni 15:45-47) Omul este o ființă omenească; nu una spirituală. „Un spirit nu are carne și oase.“ (Luca 24:39) Apostolul, în argumentele sale din 1 Corinteni 15, arată clar, că ființele omenești sau naturale au trupuri omenești sau naturale; că Adam a fost o ființă omenească și nu spirituală; că nimăru nu se va da trup spiritual decât urmașilor credincioși ai lui Christos și că aceștia îl capătă și ei numai după înviere.

Scripturile acestea așa dar dovedesc concludiv (și nu este nimeni să le contrazică) că omul nu are un suflet nemuritor; că omul nu este o ființă spirituală ci una umană; că omul care a murit este mort și este inconștient tot timpul cât va fi mort; de aceea nu poate comunica cu nimeni dintre cei vii.

Mărturia documentatorilor mai suscitați este în contradicție directă cu Biblia. Întâi, ei tăgăduesc că omul a fost creat ca o ființă omenească desăvârșită și că a căzut. Din contră, ei învață doctrina evoluției și anume, că omul s'a dezvoltat dintr'un ordin mult inferior lui și că de atunci tot progresează. Biblia spune, că Dumnezeu a creat omul după chipul și asemănarea sa. (Cartea Facerii 1:26, 27) și noi suntem siguri, că nicicând Dumnezeu n'a fost o măimuță sau după asemănarea uneia. În adaos la aceasta, Scriptura spune limpede: „Lucrul său este desăvârșit.“ (Deuteronomul 32:4) Raportul Scripturii arată clar, că omul a căleat legea lui Dumnezeu și a fost alungat din Eden, din casa sa desăvârșită, fiind condamnat la moarte și că el a murit; că sentința sa a fost în proces de execuție 930 de ani; că omul desăvârșit nu a conceput copii, ci numai omul imperfect, suferința morții și-a exercitat puterea de a transmite viață urmașilor. Prin urmare, este evident, că omul nedesăvârșit nu putea concepe fii desăvârșiți. De aceea profetul lui Dumnezeu a zis: „Intru fărădelegă m'a conceput maica mea. (Psalm 51:7) Și iarăș: „Drept aceea, după cum printr'un om intră păcatul în lume și prin păcat moartea, astfel moartea străbătu la toți oamenii pentru că toți păcătură.“ (Ro-

ani 5:12) Experiența omenească se adaugă la învățăturile Bibliei, dupăcum bine este știut de către toți scrutații minuțioși că rasa umană este în degenerare și că a fost astfel de secole; și nici un evoluționist n'a fost până astăzi în stare să dovedească o oarecare progres al unui ordin animal inferior către un ordin mai înalt; și nici vr'o legătură nu s'a putut face între animale și oameni.

Mărturia eminentilor oameni mai suscitați tăgăduiește jertfa morții lui Christos și unul dintre ei exprimă această tăgăduire în mod hotărât. În timp ce el anunțe moartea lui Christos, îi tăgăduiește pozitiv orice valoare a ei.

Scriptura ne învață-limpede, că nu există sub soare alt nume — afară de a lui Christos — în numele căruia să fim mântuiți. (Faptele 4:12) „Căci n'am voit să știu ceva între voi decât pe Isus Christos și pe crucea răstignit.“ — 1 Corinteni 2:2.

Întreaga rasă a fost sub osânda morții prin nesuferirea lui Adam. Singura cale pentru oameni de a scăpa de sub această povară este prin prețul și jertfa unei răsucumpărări. Adam a fost un om desăvârșit și după dânsul n'a mai fost altul între oameni, care să poată scăpa neamul omenesc sau să dea pentru el o răsucumpărare lui Dumnezeu. (Psalm 49:8) Dumnezeu a făgăduit omului că îl va răsucumpăra din mormântul morții și-l va învia. (Osea 13:14) Viața lui Christos a fost transferată de pe planul spiritual pe cel pământesc. El a fost conceput prin puterea lui Dumnezeu, a fost născut sfânt, nepătat, fără de păcate, și ca atare a fost deosebit de cei păcătoși. Cu privire la Dânsul citim: „Vedem pe cel pus puțin timp mai pe jos de ingeri, pe Isus, cu mărire și cinste recunoscute pentru patima morții, cum prin darul lui Dumnezeu gustă moartea pentru fiecare om.“ — Evrei 9:9.

Sir Conan Doyle spune: „El (Isus) a venit pe pământ ca să dea lumii un exemplu și o învățătură despre o viață ideală.“ Iar Isus a spus despre sine: „Eu am venit pentru ca oile mele [omenești] să aibă viață, și să aibă de prisos.“ (Isaia 10:10) Noi credem, că Isus este o mai bună autoritate decât Sir Conan Doyle, pentrucă a fost Fiul lui Dumnezeu și a vorbit cu autoritate și a știut mai bine decât oricare dintre oamenii care îi este misiunea pe pământ. Isus spune clar: „Dupăcum Fiul Omului n'a venit ca să fie slujit ci ca să slujească și să dea sufletului său preț de răsucumpărare pentru mulți.“ (Matei 20:28) Și iarăși zice Isus: „Dumnezeu iubi lumea atât de mult, încât a dat pe Fiul său unul născut, pentru ca oricine care crede într'insul să nu piară, ci să aibă viață veșnică.“ (Ioan 3:16) Sir Conan Doyle și autoritățile cari îl înșelă văd trebuința absolută de a tăgădui căderea omului și marea jertfă a răsucumpărării, pentrucă să poată susține teoria că morții sunt vii, pentrucă dacă morții sunt conștienți, atunci aceasta este o dovadă pozitivă care tăgăduiește absolut trebuința unei răsucumpărări.

Nu există în Scriptură vr'o învățătură care să aducă înimii mai multă împăcare și consolare decât aceea despre învierea morților. Dacă ar fi dreaptă teoria despre viața morților și despre putința lor de a co-

munica cu cei vii, atunci teoria învierii morților ar fi cu desăvârșire falsă. Învierea înseamnă o revenire la viață, ceea ce ar fi peste puțină dacă morții ar avea deja viață. De vreme ce cele două autorități citate admit autenticitatea Scripturilor, să lăsăm să se mențină prin ele sau să cadă prin ele cazul lor.

Isus a murit, s'a sculat din morți și s'a înălțat la cer. Sf. Pavel inspiratul mărturisitor al lui Dumnezeu și a cărui mărturie noi o credem mult mai de crezut decât a eminentilor școlari din zilele noastre, a spus aceste despre morți: „Iar dacă să predică Christos că a înviat dintre morți, cum zice unii între voi că nu este înviere de morți? Iar dacă nu este înviere de morți, nici Christos n'a înviat; iar dacă Christos n'a înviat, deșartă este dar predica noastră, deșartă și credința voastră; dar suntem aflați și martori mincinoși ai lui Dumnezeu, fiind că am mărturisit împotriva lui Dumnezeu că a înviat pe Christos, pe care nu l'a nviat dacă cu adevărat morți nu s'a înviază. Căci dacă morți nu se înviază, nici Christos n'a fost înviat; iar dacă Christos n'a fost înviat, deșartă este credința voastră, sunteți încă în păcatele voastre; prin urmare perduți și cei adormiți în Christos.“ — 1 Corinteni 15:12-18.

Apostolul, în continuare, dovedește ca o concluzie, că Christos a înviat din morți și arată pozitiv: „Căci deoarece printr'un om este moarte, printr'un om este și înviere a morților. Pentru că după cum în Adam toți mor, astfel și în Christos toți vii vor fi făcuți. Dar fiecare în a sa ceată; pargă este Christos, apoi cei ai lui Christos la venirea sa.“ Și iarăși zice Sf. Pavel: „Având în Dumnezeu nădejde, pe care și aceștia însuși o au, că are să fie înviere a dreptilor și a nedreptilor.“ (1 Corinteni 15:21-23; Fapte 24:15) Isus a mărturisit: „Nu vă minunați de aceasta; că vine ceasul când toți care sunt în morminte vor auzi glasul lui.“ (Ioan 5:28) Isus, înviind pe Lazăr, o dat o ilustrare a felului cum au să învie morții. (Ion 11:6-44) În acest din urmă caz trebuie de notat, că Lazăr era mort de mai multe zile și că Isus nu l-a putut rechema din lumea spiritelor, ci a poruncit pietrii să se ridice și atunci „strigă cu glas mare: Lazăre, vino afară! Și eși mortul având mâinile și picioarele legate cu fâșii de pânză.“ Informațiunea tace absolut despre aceea, dacă el, mort fiind, a fost conștient de sine.

Se vede astfel, că mărturia mai sus cititelor două autorități, cari nu de mult au uimit lumea cu spusel lor, este în contradicție vădită cu Scripturile.

Sir Conan Doyle, în mărturisirea sa, spune: „Punctul meu de vedere este, că fenomenele psihice — când sunt înțelese și pătrunse așa cum trebuie — trebuie să facă din religiune ceva real și nici decum o chestiune de credință, ci una de experiență actuală.“ Isus a spus: „Dar fiul omului, când va fi venit, găsi va el oare credință pe pământ?“ (Luca 18:8) Aceștia străluciți învățați ar nimici credința în Cuvântul Domnului ca o veritabilă împlinire a profetiei Învățătorului.

Dar, vor zice unii: poate fi oare cu puțină aceasta, că acești eminenti dascăli ai spiritismului spun neadevăruri și caută să înșele lumea făcând-o să creadă

că spiritele morților pot mișca mese și le pot face să umble; că pot face o mână să scrie, pot vorbi printr'un mediu și chiar că își pot face auzite de-adreptul glasurile?

Cum impresionează lucrurile acestea mințile altora, o ilustrează următoarea întâmplare: Tatăl d-lui A era mort de mai mulți ani. A. a întâlnit pe un spiritist, care i-a zis: „Domnule A, n'ai vrea să vorbești cu tatăl d-tale?” D-l A i-a răspuns: „Cum, tatăl meu este mort!” „Da”, îi răspunde interlocutorul său, „dar d-ta poți comunica cu morții.” D-l A, și-a exprimat neîncrederea. Atunci, acel care l-a întrebat i-a zis: „D-le A, ești d-ta dispus să faci o încercare și să mă lași să 'ți demonstrez, că d-ta poți vorbi cu tatăl d-tale? De vrei, du-te la numărul cutare din strada cutare și întreabă de doamna — și spune că ai venit ca să comunici cu un prieten al d-tale mort, dar fără să spui numele lui; atunci pune-o să încerce și vezi, dacă ea poate să cheme pe tatăl d-tale mort.” D-l A. încuviințează. Dânsul merge la femeia care este cunoscută ca mediu spiritist și îi spune: „Am venit, ca să comunic cu un prieten care este mort. Eu sunt un sceptic, dar am venit din îndemnul unui amic și as vrea să-mi dovedești dacă pot sau nu să vorbesc cu unul care este mort.” Mediul răspunde: „Dacă vei face ce-ți voi spune, atunci te pun în comunicație cu unul care dorești să vorbești. Condițiunile ce ți-le impun, sunt acestea: Întâi, d-ta trebuie să stai liniștit aci în scaun. D-ta nu trebuie să-mi reziziți cu puterea voinței d-tale, ci trebuie să fii în întregime supus și îngăduitor a fi convins. Trebuie apoi să-ți concentrezi mintea asupra persoanei cu care dorești să vorbești.” D-l A. se învoeste la condițiuni, le împlineste șezând liniștit, lăsându-se convins și, de aceea, supunându-și voința. Peste scurtă vreme mediul anunță prezența unuia care voeste să vorbească cu dânsul. D-l A. ascultă și aude o voce care-i vorbește și recunoaște în ea vocea tatălui său care este mort de atâta vreme. Tatăl său îi relatează câteva întâmplări din tinerețea lui A. și-i mai spune și alte fapte, pe cari supusul A. și-le dovedește după istorisirea lor că sunt așa. D-l A. până atunci, fusese un creștin, care credea deplin în Biblie. Acum, el pleacă oricum convins că tatăl său are viață și că nu este mort, ci e capabil să-i vorbească.

Întrebarea este aceasta: A auzit A. glasul tatălui său? Noi răspundem: Nu, deoarece tatăl lui era mort, iar Scripturile dovedesc hotărât, că morții nu vorbesc. Acelaș lucru îl dovedește experiența. Poate însă fi tăgăduit, că dânsul n'a auzit un glas? Noi iară răspundem: Nu: nici nu s'a încercat să se tăgăduiască aceasta. Noi îngăduim că Sir Conan Doyle și toți strălucii lui tovarăși cari mărturisesc că au vorbit cu morții, mărturisesc ceace ei cred că este adevărul, și că ei au auzit glasuri, au văzut în scris, și au observat vr'o masă mișcându-se. Iar, în loc ca acestea să fie opera sau glasurile spiritelor celor dispăruți, noi răspundem că glasurile și lucrurile acestea sunt ale demonilor cari niciodată n'au fost oameni; iar lucrul acesta îl vom dovedi cu Scripturile; și, dovedind aserțiunea aceasta cu Scripturile, credem că

atâta e destul pentru a mulțumi — în lumina altor Scripturi până aci citate — arătând oricui că morții nu sunt conștienți și nu pot comunica cu cei vii.

Lucifer, care după aceea a devenit Satana, era în Eden supraveghetorul omului. El a amăgit pe Maria Eva și i-a cauzat moartea ce i-a fost judecată ei și lui Adam. Rostind această osândă a morții, Dumnezeu a zis: „Dușmănic voi pune între tine și între femeie; și între seminția ta și seminția ei; aceasta va zdrobi capul tău și tu îi vei împunge călcăiul ei.” — Facerea 3:15.

Satana a fost gol de postul de Supraveghetor al omului. Pierzându-și Adam stăpânirea, n'a mai rămas nimeni cu autoritate pe pământ. Ingroziiți de rezultatul răutății lui Lucifer, îngerii din cer fii ai lui Dumnezeu doriau să-i ajute omului și Dumnezeu li-a îngăduit unora dintre ei să-și ia această sarcină. (Evrei 2:5; Facere 6:1-5) Ingerilor acestora li-s'a îngăduit puterea de a se intrupa în chipuri de oameni sau a se materializa și a-și însuși domnia peste treburile pământului. De asemenea avură putere să se dematerializeze. Satan s'a hotărât să nu se lase mai pe jos în împotrivirea ce a început-o în contra lui Dumnezeu. El a devenit un mincinos și tatăl minciunii, și după aceasta, cu o inimă rea, și-a pus în gând să reducă pe acești îngeri foști tovarăși de mărire ai lui — pentruca prin ei să aibă și mai departe control asupra oamenilor. El a băgat în mintea acestor ființe spirituale ideea de a-și lua de femei dintre fetele oamenilor, ceace făcând-o și-au pierdut înalta lor poziție din cer. Satana i-a cauzat astfel pe îngeri să păcătuească și să cadă. Ceace a rezultat din această amestecătură păcătoasă dintre îngeri și oameni, a umplut pământul cu violență, încât Dumnezeu s'a hotărât să nimicească toată suflarea de pe pământ. El a dat de știre despre aceasta lui Noe și a trimis apoi potopul.

Noe și familia sa, opt de toți, ne fiind contaminată de acești răi, au primit har dela Dumnezeu și au fost salvați în barca construită de Noe la îndemnul lui Dumnezeu. Marele potop a nimicuit toate ființele de carne de pe pământ, afară de cele din barcă. Ființele îngerești, având puterea de a se descarna, n'au fost nici ele prăpădite. Dar ce a devenit din ele? Biblia ne spune, că libertatea lor s'a restrâns și s'a tărnurit în văzduhul din apropierea pământului. „Dumnezeu nu cruță pe îngerii cari au greșit, ci aruncându-i în tartar, îi dete lanțurilor întunericii, păstrându-i spre judecată.” (2 Petru 2:4) „Și pe îngerii cari nu și-au păzit stăpânirea, ci au părăsit locuința lor, i-a păstrat sub întunerice în vecinice legături spre judecata zilei celei mari. (Iuda 6) Ei au fost, restrânși în starea aceasta până la ziua judecării, când vor primi să exercite iarăși o putere mai mare decât oricând dela potop încoace. Dela potop încoace lor nu li-a fost îngăduit să se mai intrupeze. În treacăt afirmăm, că judecata îngerilor căzuți este tocmai acum în curs și aceasta explică, de ce ei exercită astăzi o putere mai mare decât oricând. Vom vorbi despre aceasta mai târziu. Dela potop încoace ei au avut puterea de a comunica cu rasa umană numai prin intermediul voinței unui mediu.

Scripturile îl arată pe Satana ca pe „printrul demolor. (Matei 12:24) El a dominat pe demoni într'un sau altul. Se spune despre el că este „domnul stărnirii aerului“ și „dumnezeul acestei lumi.“ (Efeseni 2; 2 Corinteni 4:4) Întâia minciună a fost aceea spusă de Satana Mamei Eva că: „nu va muri“; și el a arătat minților omenești, că „nu există Moarte.“ Teoria după care omul ar avea un suflet nemuritor; și găsește un sprijin numai în minciuna Satanei. Întruca să-și susțină falsa sa poziție, Satana a spus omului că morții sunt vii, chiar și mai mult decât erau înainte de moarte. Spiritele rele, care sunt alți demoni, l-au ajutat în răspândirea acestei teorii minciuni. Scripturile se referă adeseori la ei ca niște „spirite mincinoase.“

Comunicația omului cu aceste spirite cari i-au chinat și rănit pe persoanele moarte, nu este un lucru nou. Ea a început mereu dela potop încoace. Când Dumnezeu a dat Legea Sa poporului Israel, ca o apărare contra acestor demoni, a pus în vedere prin lege, că oricine va consulta un mediu cu privire la cei morți, va fi pedesit cu moarte. (Exodul 22:18; Leviticul 19:31; 20:6, 27) Dumnezeu a spus, că o încercare de a comunica cu ei, este în fața Sa o urâciune „Nimenia nu se așteaptă să vorbească cu un divinator, nici pronosticator timp, nici augur, nici fermecător, nici cei cari caută spiritul lui Pitone, nici mag [mediu], nici necromant.“ — Deuteronomul 18:10, 12.

Saul, întâiul rege al lui Israel, a ținut o ședință cu un mediu care pretindea să cheme pe Samuel, la fel ca și mai sus pomenitele autorități eminente ne relatează că se face în zilele de azi. (Vezi 1 Samuel 28:7-20) Samuel a fost un profet bun. El a murit, dar regele lui Israel, a devenit rău și Dumnezeu și-a ras favoarea dela dânsul. Regele a trimis atunci un sfetnic să-i caute o vrăjitoare sau un mediu necritist pe care să-l consulte. El a fost îndreptat la vrăjitoarea care locuia în peștera din Endor. Știind că potrivit Legii era dator să se omoare pe toți gii și medii, și știind, că vrăjitoarea nu va vrea să opereze înaintea lui dacă-l va ști că este regele Israel, Saul s'a deghizat și s'a dus astfel la peșteră să vorbească cu ea. Firește, demonii i-au descoperit omul care îi stă în față este regele lui Israel ea îngrozită a exclamat: „De ce ai venit să-mi iai sufletul? Saul i-a mărturisit atunci că dânsul este rege, dar i-a făgăduit că-i cruță viața dacă ea se va ruga și va chema sufletul mortului profet Samuel. Ea l'au decedat și a început. Demonii au făcut să treacă

pe dinaintea ochilor minții vrăjitoarei viziunea unui om care iese din pământ; ea a strigat atunci, și fiind întrebată de Saul ce a văzut, ea i-a răspuns, că vede un bătrân sculându-se, purtând o manta și are o înfățișare, asemenea aceleia a profetului Samuel. Saul căzu la pământ, pios, iar mediul începu atunci să-i spună, că mesajul lui Samuel este, că dânsul se va bate mâine dimineața cu Filistenii, va fi bătut iar regele și fiii săi uciși.

În citatul său, Sir Conan Doyle spune: „Unele medii ca Eusapia Palladino pot fi vinovate de înșelătorie.“ Cu această ocazie, demonii au amăgit atât pe vrăjitoarea din Endor cât și pe Saul și i-au mințit pe amândoi deopotrivă. Samuel era mort și nu putea deci să se scoale. Istoria arată, că bătălia lui Saul cu Filistenii n'a avut loc a doua zi ci peste mai multe zile.

Din zilele potopului până astăzi aceste spirite rele sau demoni n'au fost în stare a comunica cu vr'unul care nu a voit de bună voie să-și subjuge voința influenței lor; și aceasta explică, de ce în întâmplarea mai sus arătată d-l A. a fost rugat să rămână liniștit și să nu-și lase voința să se împotrivescă, ci să primească a fi învățat și a-și concentra mintea la acela cu care dorește să vorbească.

Când Isus era pe pământ, demonii aceștia posedau ființe omenești, operau prin intermediul unui mediu și Isus i-a izgonit de mai multe ori. — Vezi Matei 9:32, 33; 10:8; 12:22; Marcu 5:1-20; 9:17-27; Luca 9:38-42.

Demonii au mințit superioroare față de oameni și de bună seamă au memorie desăvârșită. Existând încă de pe timpul potopului, ei cunosc de aproape evenimentele de pe pământ, așa că se explică cum pot să ia înfățișarea unuia care a murit oricât de demult. Sir Conan Doyle citează cazul unuia care se numea *Manton*, care se zice că ar fi murit la 1677 și ar fi fost capelanul lui Oliver Cromwell. Este ușor pentru un demon familiar cu viața lui Cromwelle și a aceluia de atunci să vină și să producă asemenea mărturii și să uimească o minte care este dispusă să se lase convinsă.

D-l A. amintit mai sus; n'a auzit glasul tatălui său ci glasul unuia dintre acești demoni cari fiind familiar cu viața și istoria tatălui său, a fost în stare să producă unele fapte cu tendința de a arăta fiului că tatăl său mai trăește; iar fiul, neștiind cine sunt acești demoni, a căzut gata victimă amăgirii că tatăl său trăește încă. [continuare și complectare în Nr. viitor]

PLANUL DIVIN AL VÂRSTELOR

CRIS DE PASTOR RUSSELL

„Creator stabilită“; „Biblia, ca o descoperire dumnezească, privită în lumina rațiunii“; „De ce a fost creată lumea?“; „De ce a permis pe Diavol? și cât vor dura aceste“; „Ziua de Judecată“ când va veni și cum va fi?“ Conține o expunere cu privire la timpul de azi, din punctul de vedere al Bibliei. — Are 16 capitole, 356 pagini, în hârtie bună legat frumos în pânză roșie, stampilat cu litere de aur, prețul 4 lei, în cari se include și poșta. —

ESTE O EXPUNERE sumară a planului dzeesc cu privire la om. Conține teme (invătăături) însemnate ca: „Noaptea de Facut a Pământului, se va termina cu o Dimineață de bucurie“; „Existența unui suprem inteligent care a îngăduit Dumnezeu răul să intre

COMANDE LA

EDITURA „VIAȚA“ CLUJ.

(Cea mai celtită carte din lume, trecând peste 5 milioane până acuma)

HARFA LUI DUMNEZEU

CONȚINE DIN 11 CAPITOLE, CUPRINZÂND 340 PAGINI, LEGATĂ FRUMOS, STAMPILATĂ CU LITERE DE AUR. PREȚUL 40 LEI. (PENTRU COMANDĂ HARFA ȘI PLANUL DIVIN DEODATĂ, PRIMEȘTE PE AMÂNDOUĂ CU 95 LEI, POȘTA PLĂTITĂ)

O G L I N D A L U M I I

ŞASE MII DE KM. ÎN SAHARA

CAPITANUL englez Buchanam, a traversat, cu cămila, toată Sahara, făcând aproape 6000 km. Indrăzneţul explorator fusese însărcinat de guvernul englez să studieze geografia şi zoologia Sahariană. A fost tot timpul însoţit de un camarad de-al său şi şi-a îndeplinit misiunea cu succes.

1.800.000 COPII FLĂMÂNZI

SECRETARIATUL dela Geneva al drului Nansen comunică cum că din 11 milioane de copii din Ucraina, peste un milion sunt orfani.

Situaţia este cu deosebire rea pentru cei din regiunile de Sud, bătute de foamete. Peste 1.800.000 copii sunt atinşi de această nenorocire, iar 600.000 din ei se prăpădesc în curând, dacă starea actuală continuă.

P. S. Apostolii au întrebat pe Isus: „Spune nouă, care va fi semnul venirei Tale şi al sfârşitului veacului,“ la care Isus le-a răspuns: „Se va ridica împărăţie peste împărăţie, şi vor fi foamete... pe alocure. Dar toate acestea vor fi [numai] început de durere.“ — Matei 24:3, 7, 8.

TEATRUL ÎN BISERICĂ

CREDINCIOŞII „Bisericii Strănilor“ din Londra fură foarte surprinşi când se văzură faţă în faţă cu vestitul patriarh Abraham şi cu fiul acestuia. Ce s'a întâmplat? Preotul bisericii voia să ţină o predică, şi ţinea să aibă un mare efect asupra credincioşilor. În consecinţă s'a îmbrăcat în haine ca Abraham, şi-a pus o barbă albă respectabilă, şi-a grimat faţa, şi după ce făcu acelaş lucru altui preot, care jucă rolul de fiu, apără în biserică.

Între tată şi fiu se angajă atunci un dialog din cele mai interesante.

Abraham explică lui fiu-său că a pierdut pe Sarah la vârsta de 127 de ani. Povesti de asemenea istoria Sodomei şi a Gomorei, ceea ce impresionează adânc pe credincioşi. Se pare că asistenţa a fost încântată, de acest sistem nou de a predica, de care ce preoţii au fost rugaţi să mai facă asemenea bufonării.

P. S. Atât Abraham cât şi fiul său împreună cu toţi Profeţii vor fi aici nu peste mult — adică la Ierusalim în Palestina, şi atunci oamenii vor avea ocaziunea de a sta de vorbă cu adevăratul Avraam şi Isaac. Unii spun că aceasta ar fi pe la sfârşitul anului 1925.

UN PRINT PRUSIAN REPEZENTANTUL UNEI FIRME DE CAFEA

SE comunică din Berlin că printul Sigismund fiul printului Euric (fratele lui Wilhelm II) a luat reprezentanţa unei firme de cafea hamburgeze din America de sud. După ce timp de câteva luni s'a familiarizat cu situaţiunea din America de sud şi-a adus şi soţia, născută printesă de Sachisen-Altenburg.

TESTAMENTUL LORDULUI CARNARVON

TESTAMENTUL lordului Carnarvon a fost deschis în ziua de 17 crt. Soţia şi fiul său îşi impart averea, afară de legatul de familie de 400.000 lire sterline.

În cazul când soţia sa s'ar hotărî să vândă antichităţi egiptene, atunci trebuie să le ofere mai întâi „Muzeului Britanic“, pe preţul fixat de Carnarvon — 20 de mii lire sterline. — Colaboratorul său Carter primeşte un legat de 500.000 lire sterline.

FEMEI CONDUCĂTOARE DE AUTOMOBILE

SE comunică din New-York că în urma numeroaselor crime comise de şoferi împotriva clienţilor s'a constituit o societate de automobile de piaţă, ale cărei trăsuri vor fi conduse de femei şi vor fi rezervate numai pentru dame.

O ŢARĂ DE 500 MILIOANE LOCUITORI FĂRĂ GUVERN ŞI FĂRĂ UN ŞEF DE STAT

CHINA e în plină anarhie. Fostul preşedinte, care a fugit la Tieu-Tsin pretinde că a fost forţat să-şi dea demisia. Abit sosit ex-preşedintele în gara Tien-Tsin, guvernatorul civil al oraşului l'a arestat. După câteva ore, el a fost liberat. China n'are actualmente nici preşedinte, nici guvern.

În Peking e linişte.

OPERE DE ARTĂ EUROPENE EMIGREAZĂ ÎN AMERICA

O ANCHETA a descoperit că opere de artă a căror valoare se ridică la 30 milioane de dolari (aproape 8 miliarde lei) au fost expediate de Europa în Statele-Unite în cursul anilor 1921 şi 1922.

Cea mai mare parte a acestor opere de artă sunt tablouri cumpărate de americanii cari au vizitat Anglia, Franţa, Germania şi Italia.

UN NOU ALFABET CHINEZ

UN cetăţean chinez, d-rul Fou, a inventat un nou alfabet care să servească la scrierea şi citirea limbii chineze. Se ştie că până acum chinezii se serviau în scrierea lor de 35.000 semne diferite, cari toate reprezentau un cuvânt deosebit.

Alfabetul d-rului Fou cuprinde numai 39 de caractere, aşa că graţie acestei simplificări cultura va putea face progrese mai repezi în populaţia chineză.

UN TUNEL ÎNTRE ITALIA ŞI SICILIA

REVISTA germană „Umschau“ spune că un inginer Italian Vismara a făcut cercetări geologice pentru facerea unui tunel sub strămtorea Messina. După un devis amănunţit pentru înfăptuirea acestui plan ar fi nevoie de 18 milioane lire.

Lucrarea trebuie începută la ambele capete în acelaş timp la o adâncime de 200 metri. Tunelul are să ducă de la Gauzleri până la Tuntaperro şi va avea o lungime de 3800 metri. Cum apa este aci la o adâncime de 115 metri stratul dintre fundul mării şi tunel trebuie să aibă o grosime de 60 de metri.

SE VOR PUTEA FABRICA DIAMANTE

IN laboratorul campaniei generale electrice din Pittsfield (America) s'a izbutit să se producă un curent electric de 7 milioane de volţi.

E cel mai mare voltaj care s'a obţinut până azi.

Expertii americani susţin că cu ajutorul acestui formidabil curent vor reuşi să facă transmutaţia metalelor.

După acelaşi expert, graţie acestui curent se vor putea fabrica diamante din cărbune.

DESCOPERIREA UNOR PIRAMIDE ÎN OCEANUL PACIFIC

IN insulele Marietas, la vest de Mexico, în desişul pădurilor sculpturale, s'a descoperit un număr de piramide mai mici şi numeroase sculpturi în piatră, parte năpădită de plante acătătoare.

ÎN FRANŢA CA ÎN ROMÂNIA

O SCRISOARE care fusese expedită dela Bertry la 8 Noiembrie 1922 a fost primită acum câteva zile în Boulogne. Această scrisoare a făcut în 200 de zile cei 114 km. cari despart Bertry de Boulogne.